

Beváltotta a reményeket a trafikrendszer

Az elmúlt közel egy évet értékelte Gyulay Zsolt

A dohánytermék-kiskereskedelem kizárólagos állami hatáskörbe vonásával a kormány elérte a fő célkitűzéseket: sikerült jelentősen csökkenteni a fiatalok dohányzását, elindult a feketekereskedelem felszámolása, pontos adatszolgáltatás valósult meg, s mindeközben folyamatos a dohánytermékek szakszerű értékesítése és az ellátás – értékelte a trafiktvény hatályba lépése óta eltelt közel egy év eredményeit Gyulay Zsolt, az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. vezérigazgatója az MTI-nek.

GYULAY ZSOLT

az ND Nonprofit Zrt.
vezérigazgatója

Tavaly július elsejével kizárólagos állami hatáskörbe került a dohánykereskedelem, s csak az nyithat – szigorú feltételek mellett – dohányboltot, aki elnyeri a koncessziós jogot a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által kiírt pályázaton, illetve megkapja a működéséhez szükséges vámhatósági engedélyt.

Gyulay Zsolt elismerte, hogy a rendszer döcögösen indult, de úgy vélte, ez érthető, hiszen az átalakítás során rengeteg érdek ütközött. A korábbi közel 40 ezer értékesítési pont helyett jelenleg mintegy 6 ezer dohánybolt működik.

A változások legfontosabb mozgatórugója a fiatalok védelme volt. Míg 2013. július 1-je előtt a fiatalok 58 százaléka juthatott dohánytermékhez, addig ma már csak 12 százaléka – mondta a vezérigazgató, hozzátéve: a trafikosok komolyan veszik, hogy fiatalokat ne szolgáljanak ki, hiszen ez szigorú következményekkel jár, s folyamatosak az ellenőrzések.

A lakosság 98,5 százaléka a lakóhelyén hozzájut dohánytermékhez, folyamatos az egyeztetés a dohánypiac képviselőivel, és országos szakmai képzést tartanak a vállalkozóknak. Jelenleg 497 ellátatlan település van, ebből 130 az olyan kistélepülés, ahol 100 fő alatti az állandó lakosok száma. Gyulay Zsolt emlékeztetett: ahol még nincs koncessziójogosult, ott ideiglenesen kijelöli az ND Nonprofit Zrt. a dohányt árusító helyet és közben folyamatosan írja ki az új pályázatokat. A mozgóboltot az eredeti elképzelésekkel ellentétben nem vezették be, mert nem olcsó megoldás – tette hozzá.

Május végéig – egy tavaly novemberi törvénymódosítás miatt – el kellett költözniük a trafikoknak a benzinkutáról és a legalább 2500 négyzetméter alapterületű kereskedelmi létesítményekből. Ez összesen 300-400 trafikost érintett. A vezérigazgató elmondta, hogy emiatt kilenc trafikos adta vissza az engedélyt. A 2013. július 1-jén indult új értékesítési rendszer működése során pedig összesen 54 felmondás érkezett.

A feketekereskedelem alakulásával kapcsolatos kérdésre Gyulay Zsolt leszögezte: a korábbi években 30 százalékról 4 százalékra sikerült visszaszorítani az illegális forgalmat, melynek aránya most valóban nőtt, 12 százalékra. De ez szerinte természetes, hiszen mindig akkor élénkül a fekete piac, amikor emelkednek az árak és korlátozott a forgalom. Mindkettő megtörtént az elmúlt 11 hónapban. Feketekereskedelem egyébként mindenhol van, Németországban és Ausztriában például 20-21 százalék az aránya, tehát magasabb, mint a magyar gazdaságban – tette hozzá.

A monopolizált dohánypiac nagy vívmányának nevezte, hogy 100 százalékban ellenőrzés alá vonták a hazai dohánytermék-kiskereskedelmi rendszert. Az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. létrehozott egy zárt online rendszert, amely rálátást biztosít a teljes legális piacra, folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy a mintegy 6 ezer üzletben miből mennyit adnak el, és az adatokat naponta átküldik a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak (NAV). A vezérigazgató szerint óriási fejlődés, hogy eddig becslés alapján számították a kiskereskedelmi forgalmat, most már viszont az ND Nonprofit Zrt. adatai alapján a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) többször módosította a fogyasztási adatokat.

Azzal kapcsolatban, hogy vajon miért olyan sok a rablás a trafikokban, Gyulay Zsolt megjegyezte: amióta lezajlottak a választások, azóta nemigen hallani a médiában ilyen bűncselekményekről. Arra a felvetésre, miszerint a rablókat csábíthatja, hogy a trafikok lesötétített üveg mögött, zárt helyiségben működnek, a vezérigazgató kiemelte: a jogszabály csak azt írja elő, hogy kintről ne lehessen látni a belül lévő dohánytermékeket. Erre sok ügyes megoldás létezik – mondta.

A jövőt illetően a vezérigazgató nem tud olyan változtatási szándékról, amely a trafikosokat negatívan érintené, szerinte jól működik a rendszer, beváltotta a hozzá fűzött reményeket. (MTI) □